

Posamezne številke:
Navadne Din —75,
ob nedeljah Din 1.—

„TABOR“ izhaja vsak dan, razven
nedelje in praznikov, ob 28. uri
datuma naslednjega dne ter stane
mesечно po polji D 10.—, na in-
dividualno D 15.—, dostavljen na dom
D 20.—, na izdajstvo D 15.—,
izvenredno po dogovoru.

Maribor za pri upravnem „TABORU“
MARIBOR, Jurčičeva ulica št. 10.

Poslaniha plačana v gotovini.

Cena današnje številke 1 Din.

TABOR

Posamezne številke:
Navadne Din —75,
ob nedeljah Din 1.—

UREDNIŠTVO se nahaja v Mar-
iboru, Jurčičeva ul. št. 10. L. ad-
ministracija, telefon 22. 27.
UPRAVA se nahaja v Jurčičevi
ulici št. 4, pritličje, telefon 22.
Telefon št. 24. — Št. 515 postojalnice
refuge št. 11. 251.

Na naročila izven domovja se po-
šilje. — Rokopisi se ne vračajo.

Naslov

Maribor, petek 4. decembra 1925.

Leto: VI. — Številka: 276.

Locarnski zvonovi

Maribor, 3. decembra.

Zvonovi, ki so zvonili v Locarnu dne 1. decembra, so simbolično odmevali po vsej Evropi. Tudi v človeških srcih je pritrkovalo, kakor da je že prišla sveta noč. In kakor da so se v tej noči pretrgali vsi temni oblaki in se razblinila vsa grozeča nasprotja; kakor da so si sovražniki res podali v spravo poštene roke. In kakor da so se ljudje — volkovi po nekem čudežu izpremenili v ljudi — ovce.

Tako je pritrkovalo v mnogih dušah, ki so vzdržale vso težo svetovne vojne in obvarovale skozi krvave viharje strasti, zlobe in ponižanja svojo gorečo svečo vere v človeka, zaupanja v človeka, ljubezni do človeka.

A ni bila božična noč in niti v božičnih nočeh se ne gode več čudeži. Človeštvo je morda stopilo v advent. Sveta noč je še nekje daleč na obzorju. Zapeli smo pesem miru, ali angeli miru še plavajo v neznanih višavah.

Ob istem času, ko so zvonili v Locarnu zvonovi v znak veselja, da so se spriznili sovražniki in se zaobljubili na mir, se zakleli proti vojni, — ob istem času so gospodje diplomati, zbrani v krasni londonski dvorani, dvigali čaše in govorili lepe besede. Bilo je natančno tako kakor na mnogih prejšnjih diplomatskih gostijah. Vedno je bilo tako. Ljudje imajo za primerne trenutke lepe besede, za primerne trenutke pa tudi — orožje. Diplomacije so v vseh časih govorili zelo lepo, ali oni, ki režirajo take predstave, so si mislili vedno svoje.

Morda pa vendar napredujemo?

Za sedaj je važno to, da so se nasprotja med raznimi narodi poosttrila. Veliki narodi imajo še vedno vplivne ljudi, ki trde, da zahteva zakon življenja, da mora velik požretni malega. Moč ni bila že celo stoletje tako v časih kot je danes. Mnogi priznavajo, da so se razočarali nad demokracijo, svobodoljubnostjo, svobodomiselnostjo, nad vsemi idejami, ki so vnmale ljudi zadnje stoletje. Tisoče in tisoče, da milijoni ljudi obožujejo danes — po vsem napredku, po vsej „kulturi“ — celo fizično moč, označujejo, da je nasilje največja politična modrost. Pod sedanji diplomatski parketom, na katerega so tolikani ponosni državniški v Locarnu, so skriti nevarni kotli narodnih in razrednih strasti. Pohlep velekapitala po izkoriščanju zemlje in ljudi ni nič manjši kot je bil kdaj poprej. Strahotno bi bilo pogledati v izdelovalnice orožja, strupenih plinov i. t. d. v vse te apokaliptično pošastne prostore, kjer ljudje pripravljajo za ljudi takšna morilna sredstva, da so bile vse dosežane vojne pravice idile v primeri z bodočimi vojnami. Ob istem času, ko so zvonili locarnski zvonovi, so pisale sirene sto in sto tvojne orožja in streliva, vojaških kemičnih laboratorijev in drugih zavodov te vrste. In milijoni ljudi so poslušali s pomilovalnim usmehom vesti o londonski diplomatski ceremoniji in vsi histrončni duhovci so mislili, kako majhen kos sveta so te baje za večno zagarantirane meje ob Renu. In kako širok je svet, — dovolj širok, da človeški pohlep zaneši v vsakem ugodnem trenutku novo katastrofo, ki raztrga vse pogodbe in sporazume. — Kajti — mar se niso tudi v svetovni vojni trgale na kose slovesno sklenjene mednarodne pogodbe?!

Lepa je bila pesem locarnskih zvonov, čisto božična pesem. Ali človeštvo že mora preje premagati Kalvarijo in vstopiti k novemu življenju. Ne diplomatije, ne vlade, temveč narodi, ki so kakor zver, ki žre svoje mlade.

In kdo more reči, da ne bi nekoga dne ta ali oni narod „požrl“ diplomate, ki so 1. decembra govorili o miru in da ne bi zbruhal generalov, ki so medtem brustili meče ... —ob.

Odgoditev skupščine radi afere Thurn-Taxis

Prihodnja seja bo v torek.

BEOGRAD, 3. dec. V političnih krogih je opaziti živahno zanimanje za poročila preiskovalne komisije v aferi Thurn-Taxisa proti bivšemu pravosodnemu ministru Lukiniću. S tem vprašanjem v zvezi je tudi odgoditev skupščine.

Radičeva potovanja

Prosvetni minister bo šele 17. decembra govoril v Mariboru.

BEOGRAD, 3. dec. Prosvetni minister Stjepan Radič bo 5. t. m. odpotoval v Zagreb, kjer ostane do 7. t. m. Njegovo potovanje je popolnoma službenega značaja. Radič namerava posetiti tudi Ljubljano in Sarajevo. Gotovo pa je, da bo 17. t. m. prispel v Maribor, kjer bo govoril na shodu.

Radičeva „brodarska afera“

Razdvojena mnenja radikalov o Radičevem nastopu.

BEOGRAD, 3. dec. V opozicijskih krogih se še vedno veliko govori o nastopu prosvetnega ministra povodom debate o brodarskem sindikatu, ki se je vršila nedavno v ministrskem svetu. V debati je Radič ostro napadel prometnega ministra. V radikalnih krogih so radi tega nastala nesoglasja, ki spravljajo vladu v ne baš prijetno situacijo. Sicer vladni krogi trde, da zadeva ni tako resna, vendar pa povdarja del radikalov, da se bosta odslej morali vladni stranki pred sejanji ministrskega sveta sporazumeti o vseh vprašanjih, ki so na dnevnem redu, da se prepreči izrabljanje mnenjskih incidentov, iz katerih se potem v časnikih izležejo posebne senzacije. Nekateri radikali pa celo odobravajo Radičev nastop v vprašanju brodarske-

ga sindikata. »Balkana«, ki je bil ves čas na strani prometnega ministra Radičevića, piše, da je Radič s svojim nastopom pokazal, da je velik državotvorec in da si bo pridobil simpatije cele države, če bo tudi v nadalje tako nastopal.

PROSVETNI MINISTER IN JUGOSL. UČITELJSTVO.

BEOGRAD, 3. dec. Prosvetni minister Radič je večeraj sprejel delegate centralnega odbora jugoslovanskih učiteljev in konferiral glede učiteljskega stanovanjskega vprašanja. Pri konferenci, ki se je vršila večeraj dopoldne in popoldne, je bil v razpravi tudi zakonski osnutek o osnovnem šolstvu. Prosvetni minister se je strinjal v vseh vprašanjih z delegati »Udruženja jugoslovanskih učiteljev«.

Parlamentarni odbor za Obrtno banko.

BEOGRAD, 3. dec. Večeraj je bil konstituiran odbor za proučevanje zakonskega osnutka za obrtno banko. Predsednikom je bil izvoljen dr. Kojić, za podpredsednika Pucelj, a za tajnika Trnjar.

BORZA.

CURIH. (Avala), 3. decembra. (Izv.) Pariz 19.75, Beograd 9.20, London 25.14, Berlin 123.50, Praga 15.375, Milan 20.90, Newyork 519, Dunaj 73.15, Brusel 23.50, Budimpešta 0.00727, Varšava 60, Sofija 3.775, Bukarešta 2.35.

Slava Prešernu!

Danes se je navršila 125 letnica Prešernovega rojstva. Bilo bi odveč govoriti o pomenu našega velikega pesnika; kdor ne pozna Prešerna, ne more biti omikan Slovenec. Želeti bi bilo, da bi lahko rekli tudi tako-le: Kdor ne pozna Prešerna, ne more biti omikan Jugoslovanc. Zakaj tudi jugoslovanski kulturi, ki je sinteza vseh treh kultur, je Prešeren temeljni kamen, ki bo stal na veke.

Želeti bi bilo še eno: da bi Prešernovo

125. letnico slavili vsi Slovenci, da se ne bi izrabljala enostransko. Ne pozabimo, da so Prešernovo Muzo preganjali še za pesnikovega življenja služabniki tistega duhovnega sistema, čigar bojovniki sedaj natikajo Prešerna na svoj bojni štít. Prešeren pa ostane za navedke slovenski predstavitelj prosvetljenega in svobodnega evropskega duha ter največji bard malega slovenskega naroda! —ob.

Kaj hočejo slovaški klerikalci?

Politično pismo iz Čehoslovaške.

Praga, 29. novembra.

Novi koalicijski kabinet dobiva vedno jasnejše oblike in že se doznava, da bodo v njem zastopane vse dosežane koalicijske stranke: republikanci, lidovec, socialni demokrati, češkosl. socialisti in narodni demokrati. K tem strankam bodo pristopili še obrtniki. Gotovo je tudi, da bo Hlinka (slovaški klerikalci) ostal v opoziciji.

Pred volitvami se je često razpravljalo, bodo li lidovci vstopili v vlado ali ne. O strankinem stališču je bilo znano samo to, da ni ravno nerazpoložena proti vstopu v vlado.

Razne izjave njenih voditeljev so si često popolnoma nasprotovale, a politični voditelji češkega tabora so se vedno pritoževali, da se s slovaško ludovo stranko ne more nihče pogajati, ker nima jasnega programa.

Zadnje dni se je to vprašanje deloma razčistilo, kajti izkušnja je dokazala, da slovaška ludova stranka šele sestavlja program, kateremu neprestano menjava temelje. V Trnavi so imeli 27. nov. novozvoljeni poslanci in senatorji ludove stranke sestanek, na katerem so razpravljali o nadaljni taktiki. Podrobnosti o tem sestanku javnosti niso znane, vendar se ve, da sta se spoprijeli obe krili ludovcev: dr. Tukovo skrajno avtonomistično krilo in zmernejši tabor, ki smatra, da je teritorialna avtonomija nepotrebnost, zahteva pa samo administrativno

avtonomijo, predvsem pa v verskem in kulturnem pogledu. Doznalo se je tudi, da je zmernejša struja v večini.

Uradna poročila o tem sestanku stranka ni izdala. Nekako nadomestilo tvori proglas, ki je bil 29. nov. izdan v Bratislavi na veliki manifestacijski seji slovaških ludovcev. Ta politična manifestacija je bila potrebna, ker je stranka morala razložiti svojim volilem, zakaj ne bo stopila v vlado kljub temu, da je z vstopom v vlado agitirala pred volitvami in da je lahko objavila smer nadaljnjega delovanja. Vsled tega je torej bila manifestacija na zunaj svečanostnega značaja. V Bratislavi, kjer so se sestali skoro vsi poslanci in senatorji ludove stranke, se je zbralo veliko število njihovih pristavev iz okolice. Vršil se je obhod skozi mesto, a glavni del programa je tvoril politični vodja stranke, poslanec Hlinka, ki je povdarjal, da ludova stranka vztraja na temeljih češko-slovaške republike, vendar ne bo vstopila v nobeno vlado, ki bi odklanjala slovaško avtonomijo. Pred zaključkom shoda je bil prečitán proglas, ki zahteva popolno samoupravo v vseh verskih vprašanjih, lastno administrativno skupščino in sodišče, revizijo dodeljenih zemljišč in ustavitve kolonizacije Nestavakov. Dalje zahteva podporo slovaške industrije, obrti, trgovine, poljedelstva in zadrugarstva. Ministrstvo za Slovaško mora dobiti obširnejšo polnomoč. To

so pogoji slovaške ludove stranke za vstop v vlado.

Ta proglas jasno dokazuje, da sta v stranki dve struji, ker v formulaciji vseh točk nudi možnost ugiibanja in prepiru, da bo stranka svoje zahteve še večkrat formulirala. Znano je, da je stranka soglasno sprejela sedanjo ustavo Čehoslovaške, odkar je uvedeno posebno ministrstvo za Slovaško. Če zahtevajo ludovci sedaj za to ministrstvo obširnejšo polnomoč, priznavajo sedanjo ustavo.

Poseben slovaški deželni zbor ni javnosti ravno nesimpatičen. Na Češkem so celo v Sleziji in Moravskem nekateri krogi za obnovo deželnih vlad, kakor so jih imeli v Avstroogrski.

Stvarni bistveni razlog nesoglasja med vladnimi strankami in ludovci je zahteva po popolni samoupravi, ki tvori glavno točko programa slovaških klerikalcev. Razlika med pobožno Slovaško in češkimi deželani, ki so v zadnjem stoletju preživele (kakor ostala Evropa) idejni liberalizem je ogromna. Češke stranke se tega po prevratu niso popolnoma zavedale.

V vzhodnem delu republike, ki je bil tisočletja v madžarskem kulturnem področju, se je pojavila potreba nove kulturne orientacije; toda pri tem se je pozabljalo na to, da se mora kulturni prevrat izvrševati postopoma in drugače kot se je izvršil v čeških deželah z zapadno evropskimi idejnimi strujami. — Vlada se že delj časa zaveda te potrebe in skuša, čim preje rešiti kulturno vprašanje Slovaške v katerem bodo vslej poglavitna reč metode, te pa se bodo izbirale z ozirom na specifične slovaške razmere.

Dnevna kronika

— 25letnico novinarskega dela slavi te dni odlični jugoslov. časnikar, glavni urednik splitske »Nove Dneve« g. Vinko Kisić.

— Zavod za socialno-higiensko zaščito dece v Ljubljani razpisuje natečaj za sprejem gojenk v enoletno šolo za dečje zaščitne sestre, ki se prične 3. februarja 1926. Sprejetih bo 10 gojenk na državne, nekaj pa na lastne stroške. Opozarja se na »Uradni list«, v katerem so pogoji objavljeni.

— Še žive verski fanatiki. Iz Mostara poročajo o zanimivi verski trdnosti nekega vojaka, ki se priznava k nazarenski sekci. Ko je prišel k vojakom, ni hotel vzeti nase orožja, ker mu vera to zabranjuje. Bil je obsojen na 4 leta zapora. Te dni se je vrnil iz zapora in bi moral odslužiti svoj kaderski rok. A tudi topot ni hotel vzeti puške in je šel znova v zapor.

— Mussolini in sv. Frančišek. Povodom 700 letnice smrti sv. Frančiška Asiškega, ki jo bodo v vsej Italiji slavili tudi neecerkveni krogi, ki smatrajo sv. Frančiška za narodnega svetnika, je izdal Mussolini poseben proglas, v katerem omenja velike zasluze tega svetnika za italijanski narod. Obenem je odredil, da se samostan v Assisiju — svetnikovem rojstnem kraju — vrne cerkvi oziroma frančiškankemu redu. Nekatere vesti pravijo, da namerava papež letos preiti zapustiti Vatikan in se podati na hožjo pot v Assisi. Druge vesti pa to demantirajo, pristavljajo pa, da je papež zelo zadovoljen z Mussolinijevimi ukrepi.

— Kelmorajnska zona, ki so jo imeli zasedeno Francozi, se je začela te dni izpraznjevati. Tako vedno bolj izginjajo sledovi in posledice vojne.

— Poštne stavke v Avstriji ne bo. Ker se je dosegel sporazum med zastopniki poštних nameščencev in poštним ministrom, je nevarnost poštne in brzojavne stavke, ki je pretila za te dni v Avstriji, odvrnjena.

— Stavka cerkvenikov. V dunajski votivni cerkvi so jeli štrajkati tamošnji cerkveniki, ker jim župnija ni hotela zvišati plače. Njihova stavka obstoji v tem, da ne navijajo ure v zvoniku in da nočejo zvontiti.

— Viharni dnevi ob Sredozemskem morju. Zadnje dni razaja ob obalah Sredozemskega morja silen vihar, kakor

za ljudje že dolgo ne pomnijo. Posebno prizadeta je Južna Italija in del Španije. V južni Franciji je postalo jako mrzlo. Ob Rivieri je po 15 letih prvič padel sneg. Tudi na afriški obali gospodujejo viharji.

— Madžarska sodna komedija. Madžarsko sodišče v Pečuhu je izreklo te dni obsodbo nad onimi madžarskimi državljani, ki so hoteli osnovati posebno banjsko republiko z glavnim mestom Pečuh. Obtoženih je bilo 50 oseb, izmed teh je 25 oseb in contumaciam obsojenih na smrt. Med njimi so: bivši župan Bela Linder, slikar Peter Dobrovič in novinar dr. Flam, ki vsi žive v Beogradu.

Mariborske vesti

Maribor 3. decembra 1925

Z XX. redne seje društva stanovanjskih najemnikov

Predsednik g. Mohorko je otvoril sejo ob 20.20 uri in podal poročilo o osebnih intervencijah, ki jih je storil odbor na raznih merodajnih mestih — kaj je s stanovanjskim davkom? Deputacija treh odbornikov (predsednik g. Mohorko, podpred. prof. dr. Perhave in g. Bahun) je posetila namestnika velikega župana, dovetnega svetnika g. dr. Stareta in mu razložila načrt nove občinske davščine, za katero so se izjavili sami stanovanjski najemniki. Namestnik Velikega župana jim je razložil, da veliko županstvo v takih zadevah ni več kompetentno, ker je bil sprejet na podlagi zakona o dvanajstih pravilnik o odobravanju in izvrševanju proračuna samoupravnih teles, katerega 6. člen se glasi: »Nove posredne davščine se smejo uvajati samo s predhodno odobritvijo ministra za finance — generalne direktorije posrednih davkov«. Kljub temu, da ima predlog mnogo dobrih strani, se vendar pojavlja močan odpor. Ne bi šlo, da bi se prebivalstvo tako obdavčilo. Že z razširjenjem tovarniškega davka bo itak meščanstvo jako obremenjeno.

Najbolj kočljivi sta se mu zdeli točki: 2% davek od izplačanih mesečnih prejemkov industrijskega delavstva in davek, ki za morajo plačevati tudi bančni zavodi, kateri imajo uradnike v lastnih stanovanjskih hišah.

Mestna občina in davek.

Naslednjega dne je sam predsednik obiskal mestnega župana g. dr. Leskova, ki mu je po daljšem razgovoru objubil, da bo predlog dal v pretres IV. odseku in da bo občina pričela spomladati graditi svojo stanovanjsko hišo v Smetanovi ulici. Zgradba bo stala približno dva milijona.

G. Bahun je pristavil, da je vsa zadeva precej vodena in da se je treba načrtu krčeviteje oprijeti. Deputacija naj gre k vladi; treba pa je, da občinski svet predlog poprej osvoji.

Najemniki, ki prihajajo v društveni lokal po informacije, sami prosijo in predlagajo, naj se vrše shodi in naj se izvršuje pritisk na občino in oblasti, da osvoje novo davščino.

Maribor organizira najemniški kongres v Zagrebu.

Z ozirom na zapornost centralnega odbora Društva stanovanjskih najemnikov v Beogradu, je mariborsko društvo prevzelo akcijo za sklicanje prepotrebne kongresa. Odzvalo se je več mest a druga bodo sledila. Pred kongresom ki se bo vršil v Zagrebu, bodo društva stanov. najemnikov v Sloveniji imela v Ljubljani sestanek, na katerem se bodo pripravila za kongres. Za Ljubljano so se določili sledeči delegacije: predsednik Mohorko, dr. Klemenčič, prof. Perhave in društveni tajnik g. Artič.

Med dopisi je bila tudi prošnja gosp. Pristavnika, da poravnava društvo sodne stroške v neki stanovanjski zadevi. Z ozirom na to, da je Pristavnik član in da je oče 7 otrok, mu društvo poravnava celokupne stroške.

Družina izgnana iz svinjaka.

Med prečimimi tekočimi zadevami je bil zopet svinjak iz katerega se je moral umakniti stranka F. na ljubo svinjnjaku. Stranka je bila torej deložirana in so jo spravili v popolnoma odprto šupo, od koder jo tudi izganjajo, da nebi vzbujala sočutja in studa nad gospodarstvo trdosrčnosti.

Dnevni red je bil izrpan in predsednik je zaključil sejo ob 22.20 uri. —el.

—□—

m Več takta. Pri večerajnji predstavi »Vesele vdove« se je v parterju na dijaškem stojšču nekaj klerikalnih dijakov-akademikov obnašalo precej neakademsko, tako da so se celo dijaki srednješolci zgrajali nad tem. Ako gospodi-

či z našimi predstavami niso zadovoljni, naj ostanejo s svojimi »duhovitimi« opazkami zunaj! Sicer pa priporočamo policiji, da postavi take vročkrvneže na hladno, ako se ne pokore odredbam rediteljev.

m Zalovanje za siamskim kraljem v Mariboru? Ker je bilo predavanje inž. Lupše o potovanju po Siamu, ki bi se imelo vršiti minulo nedeljo, preloženo na to nedeljo, je »Volksstimme« pogrnula originalen vzrok. »Ljudska univerza« — ka-li? — je žalovala po siamskem kralju Rumu VI. in je radi tega odpovedala predavanje. »Volksstimme« v pojasnilo: predavanje se ni vršilo, ker predavatelj ni mogel dopotovati v Maribor. Za to se je izvedelo šele v nedeljo popoldan. Predavanje pa je na dnevnem redu to nedeljo, kar kaže, da »Ljudska univerza« ne pozna dolgega dvornega žalovanja. Sicer pa: »Volksstimme« zafkrancije so dobre za kavarniško omizje, ne pa za socialističen list, ki sicer nima prostora za objavljanje programa nestranskih »Ljudske univerze«!

m Gostovanje članov zagrebške drame »Vragolijami«. Včerajšnja naša notica je bila v toliko napačna, da člani zagrebške drame s Petrovičevimi »Vragolijami« ne bodo nastopili ta petek, temveč dne 7. t. m. Gledališče je na prošnjo g. Pečije Petroviča repertoar v tem smislu izpremenilo in opozarjamo na to, da, ki bi izpremembo prezrli. Pripomnimo, da mladini vstop k tej predstavi ne bo dovoljen, ker je namenjena le zrelim ljudem. Avtor bo imel pred predstavo kratko predavanje »O erotiki v literaturi«.

m Pogreb g. Rajka Faningerja, sodnega uradnika se je vršil dne 1. t. m. na pokopališču v Pohorju. Udeležba je bila zelo častna. Pred odprtim grobom mu je govoril v slovo predsednik okrož. sodišča g. dr. Žihner. Pokopnik je bil član večerne mariborske rodbine, brat gg. dr. Riharda Faningerja, veletržca Bruna Faningerja in bančnega uradnika Ernesta Faningerja. Bodi pokojniku lahka domača gruda, rodbini pa naše sožalje!

m Gg. Peveci in pevke društva »Jadranc«. V petek ob 19.30 uri skupne vaje, točno. — Pevski odsek.

m Društvo »Jadranc« priredi v nedeljo 6. decembra (ne kakor je bilo že objavljeno dne 5. t. m. ob 16. uri) Miklavžev večer v dvorani g. Pečnika na Rotovškem trgu št. 2. Na sporedu je petje, godba, humoristični solospjev g. Žirmona, da, s spremljevanjem klavirja, zamljiv prihod sv. Miklavža ter razdelitev miklavževih daril. Darila sprejema g. J. Sinigoi, trgovina z delikatesami, Aleksandrova cesta, samo do 10 ure predpoldne (v nedeljo). Po sporedu prosta zabava. Vstop prost. — Odbor.

m Mariborski notarji so mesto venca na grob g. Barleta darovali Pevskemu zboru Glasbene Matice 1000 Din.

m Moški zbor Glasbene Matice ima vajo mesto v torek šele v soboto ob običajni uri. Vajo bo vodil nov direktor. — Moški zbor zapoje jutri ob 3. uri žalostinko g. notarija Barleta.

m Vojni oškodovanci, ki niso podpisali resolucije ki je bila sprejeta na sestanku dne 1. decembra, se opozarjajo, da jo lahko podpisajo naknadno do 5. tm. v brivnici Frana Novaka, Aleksandrova ul. 22.

m Dar Jugoslovanski Matici. Za uslugu na policiji, darujem J. M. Din 100. N. N.

m Nalezljive bolezni v mestnem okolišču mariborskem od 22. do 30. novembra. Mestni fizikat izkazuje. Davica ostalo 1. Skrlatinka ostalo 7, novih 5, ozdravilo 3, umrl 1, ostane 8. Ošpice ostalo 6, novih 20, ozdravilo 5, ostane 21.

m S sejmšča. Na svinjski sejem dne 27. m. se je pripeljalo 151 svinj, 3 ovce in 1 koza. Cene so bile sledeče: Mladi prašiči 5—6 tednov stari komad 90—100 Din, 7—9 tednov stari 125—200, 3—4 mesece stari 250—300, 5—7 mesecev stari 350—450, 8—10 mesecev stari 520—650 Din, 1 leto stari 1125—1200 Din, 1 ke žive teže 11.50—12.50, 1 kg mrtve teže 15—18 Din. Prodalo se je 80 glav.

?? Franci Pejori ??

m Daljeslužbi podoficirji mariborske garnizije prirede dne 7. decembra 1925 v Götzovi dvorani plesni venček pod pokroviteljstvom komandanta mesta polkovnika g. Svetoslava Stojadinovića. K plesnemu venčku se vabijo vsi podoficirjem naklonjeni meščani, prijatelji in znanci. Predprodaja vstopnic od 4. dec. 1925 v trgovini Zlate Brišnik. Gosposka ulica. Toaleta promenadna. Ker je vstop dovoljen le z vabilom in ni izključeno, da se bo kdo prezrl pri dostavi vabil, se vsakdo naproša, da se tozadevno obrne na g. Zlato Brišnik.

m Danes četrtak Elitni koncert z umetniškimi točkami v Veliki kavarni. 2591

m Kavarna Europa. Dnevno koncert od 21. do 2. ure. Svira naš znani Trio Šmid - Hercer - Bernkopf. Četrtak in petek novi razpored. 2588

PREKLIC.

Podpisana preključem vse vesti, ki sem jih raznašala o bolezni Marije Bračko, kot neresnične. K. Gselman.

Narodno gledališče

REPERTOIRE.

Četrtak, dne 3. decembra ob 20. uri. Koncert »Kvarteta Zika«.
Petek, dne 4. decembra. Zaprto.
Sobota, dne 5. decembra ob 20. uri »Vesela vdova«. Ab. C.
Nedelja, dne 6. decembra ob 20. uri »Vesela vdova«.

Za današnji koncert kvarteta Zika je še dovolj vstopnic na razpolago. Ker je noč popolnoma nov program in ni verjetno, da Zikoveci skoro zopet pridejo, je želeli, da bi bila hiša tudi tokrat razprodana do zadnjega kotička.

Kino

»Mali lord«.

Prikupljiva Mary Pick v »Malem lordu« danes zadnjikrat »Apolo kinos«.

—□—

»S kinokamero okoli sveta«.

Grajski kino predvaja od 3. t. m. do vključno nedelje velenanimiv film »S kinokamero okoli sveta«. Neslov sam nam vzbudi zanimanje za film, ki nas bo povedel z mrzlega severa na topli jug in s solnčnega vzhoda na mogočni zapad. Iz krajev večnega ledu v kraje žgocnega solca in peščenih puščav, z ruskimi stepi v ameriške prerije, iz afriških prazdov v angleške vrtove, od najciviliziranjših ljudi med podivjane ljudžrce. Film, ki je vsestransko pončen, obeta nuditi kot svojevrstna izprememba, izvanreden užitek. —el.

Proslava 1. decembra na Češkoslovaškem

V znamenju vzajemnosti med Češkoslovaki in Jugoslavlani.

Češkoslovaški tisk je posvetil povodom 1. decembra obširne članke državnemu prazniku zavezniške jugoslovanske države. Kljub temu, da je notranja politika Češkoslovaške zadnji čas jako napeta, so redakcije vendar našle dovolj prostora za jubilejne članke, ki so v pretežni večini zgodovinska retrospektiva, deloma pa podrobni pregled celokupnega sedemletnega dela, ki so ga izvršili predstavniki ujedinjenega kraljevstva s kraljem na čelu.

Organ bivšega ministrskega predsednika Švehle »Venkov« piše v pomembnem uvodniku, da je sedmi jubilej jugoslovanske narodnega ujedinjenja v državno enoto posebnega pomena, ker se je letošnje leto zunanje ujedinjenje izvršilo v celoti tudi na znotraj. Prišlo je do sporazuma med Srbi in Hrvati, ki so v prvih letih svobode in samostojnosti, vsled različnih, predvsem zgodovinskih in kulturnih vzrokov, bili razdeljeni in so se le s težavo pričeli razumevati. Češkoslovaki poznajo dovolj težave, ki jih povzroča proces ujedinjevanja, posameznih delov naroda v celoto. »Jugoslovanski bratje« piše »Venkov«, so imeli težko nalogo olajšano s tem, da je njih najmočnejši del prinesel neprimerno državno, politično in vojaško tradicijo, posvečeno z junaško borbo za svobodo. A na čast južnih Slovanov, predvsem Srbov in Hrvatov konstatira list, da je ta tradicija bila dobro uporabljena že v prvih letih v stvarno korist naroda in države. Etapa dozorevanja nove države je dovršena in temelji za razvoj k veliki in srečni bodočnosti so položeni.

Organ češkoslovaških socialistov, katerih vodja je zunanji minister dr. Beneš, »Česke slovo« posveča jugoslovanskemu prazniku ujedinjenja uvodnik, ki v njem opisuje nekaj karakterističnih podrobnosti iz jugoslovanskih običajev, spojenih s proslavami državnih in narodnih praznikov. V članku razmotriva pogoje, pod katerimi so posamezne vlade prevzele upravo državnih poslov. Ti pogoji so bili težki predvsem radi teritorialne oblike nove države. — Toda če upoštevamo, da je ozemlje današnje kraljevine bilo za časa svetovne vojne gospodarsko jako oškodovano, tedaj pomeni sedanje stanje razmeroma ogromni napredek, ki ga je pripisati le odličnemu prizadevanju vlade, kralja in naroda. To vzbuja tudi v čeških srcih veselje, kajti z bodočnostjo kraljevine Srbov, Hrvatov in Slovencev je v tesni zvezi tudi bodočnost Češkoslovaške.

Poluradna »Prager Presse« objavlja članek izpod peresa znanega kulturnega delavca za češkoslovaško-jugoslovansko zblizanje dr. Dragotina Prohaske pod naslovom: »Borba južnih Slovanov za svobodo«. Že iz samega naslova slutimo, da je članek dr. Prohaske v zvezi z znano knjigo najiskrenjšega prijatelja Jugoslovancev Hermannu Wendla, ki ga v srednji Evropi smatrajo za najboljšega poznavalca Jugoslavije bodisi v kulturnem, bodisi v političnem pogledu. Vendar ta zveza ne obstoji samo v besedah; članek dr. Prohaske je referat in ocena Wendlovega dela z metodnim opozarjanjem na najvažnejšo literaturo in s kritičnimi pripombami; celotna sodba dr. Prohaske o Wendlovi knjigi je jako laskava in ugodna.

Praški list »Narodni politika« poroča državnemu jubileju kraljevine SHS svečan članek znanega propagatorja slovanske vzajemnosti novinarja M. Hejreča. List prinaša tudi slike zadnjih dveh vladarjev, kralja Petra I. Velikega Osvoboditelja in kralja Aleksandra, katerih imeni predstavljata najkarakterističnejšo komponento srbskega narodnega značaja, ki mu morajo biti Jugoslavlani hvaležni za svobodo.

V Pragi se je vršila velika proslava jugoslovanskega narodnega praznika: v Obecnem domu mesta Prage se je vršila svečana akademija, kateri so prisostvovali vse ugledne osebnosti. Na dan sedmega jubileja ujedinjenja Kraljevine SHS je občinski svet mesta Prage prekrstil trg Komenskera v trg Petra I. Velikega Osvoboditelja.

„Levente“

Bruške »Lidové Noviny« prinašajo zanimivo poročilo o posebni mladinski organizaciji na Madžarskem, ki se imenuje »Levente«. Ta madžarska beseda znači: mladi paži kronanega kralja. Poetično ime — s katerim se imenujejo sploh vsi mladi bojovníki. Sedanji madžarski režim skuša z najrazličnejšimi sredstvi živeti romantične običaje in forme, kakor so obstojali v srednjem veku. S to srednjeveško vzgojo skuša preprečiti moderno orientacijo mladine, hoče držati mladino v temi, da se ne bi prevzel navzela sodobnega duha, ki je demokratiški, socialen in svobodomiseln. Mladina, ki se navdušuje za srednjeveško romantiko, bo seveda slepo zampala aristokraciji in monarhiji ter sama zatirala brezverski duh, ki se očituje v razdelitvi velenosestev, v republikanstvu i. t. d.

»Levente« je mladinska organizacija, ki je urejena čisto po vojaški. Vsa moška mladina je zakonično dolžna, da se med 12. in 21. letom starosti udeležuje vsaj enkrat na teden vojaških vaj. Vaje pa vodijo oficirji in podoficirji, ki jih nadzoruje poseben ministrski inspektor.

O tej organizaciji, katere stane državo visoke svote, se je govorilo minule dni ob priliki budžetne debate v madžarskem parlamentu. Vendar pa so vsi govorniki — tudi skrajni opozicijonci — dotikali te kočljive zadeve s skrajno previdnostjo, zakaj o vojaških rečeh na Madžarskem ni dobro govoriti. To so tajne zadeve, ki ne spadajo v javnost. Dejstvo je namreč, da je Madžarska do kosti militarizirana. Madžarski režim izrablja vsa razpoložljiva sredstva za to, da vzgoji militarizem, ki ne bo samo budna straža fevdalno-kapitalističnega režima, ampak tudi orodje, s katerim bodo lahko postopali Habsburgi, kadar se bodo zopet vgnezdili na Madžarskem in uporabljali madžarske mišice in kri za to, da razširijo svojo oblast. Madžarski režim to sigurno pričakuje, ker meni, da sedanje demokratične reforme v Evropi ne bodo dolgo držale, marveč jim bo sledila reakcija tiranije in absolutizma, pri čemur se sklenejo na Italijo, Španijo in Rusijo ter na močne težnje po absolutizmu v Nemčiji.

»Levente« zastruplja mladino z vojaškim duhom in vzgojuje okrog 800.000 moške mladine za »paže kronanega kralja«. Ta kralj pa je — kakor trdi organizatorji »Levente« — 13letni Oton Habsburg.

S takimi sredstvi skušajo madžarski magnati rešiti svoje družabne privilegije in razširiti politično moč države, — seveda na račun Češkoslovaške, Jugoslavije in Romunije.

Vendar pa je ta račun brez krečmarja. Verjetno je, da bodo madžarski mogotci še drago plačali svoje zmote. —ob.

Gospodarstvo

g Akcija za pocenitev cepljenja svinj proti rdečici. Kmetijska anketa, ki se je vršila začetkom tekočega leta na inicijativo g. velikega župana mariborske oblasti dr. Pirkmalerja, v vinarski šoli v Mariboru, je sprejela obširno resolucijo.

ki vsebuje glavne smernice za bodoče de-
lo na polju pospeševanja vseh kmetij-
skih panog v mariborski oblasti. V od-
stavku, ki govori o pospeševanju praši-
čereje, zahteva resolucija m. dr. obliga-
torijno cepljenje svinj proti rdečici in
primerno pocenitev tega cepljenja. Pri-
silno cepljenje vseh svinj proti rdečici

bi sigurno močno omejilo razširjanje te
naši svinjereji tako nevarni bolezni. —
Vendar zaenkrat ni zakonite podlage ta-
kemu ukrepu. Pocenitev zaščitnega cep-
ljenja skrbi država s tem, da prispeva k
nabavnim stroškom cepiva 40%. Deluje
se sedaj na tem, da bi se po možnosti ta
prispevek še povečal. Z naredbom ministr-

stva za kmetijstvo in vode z dne 21. juli-
ja 1925, Vt. br. 7387 (glej U. l. št. 84 z
dne 7. septembra t. l.), s katero se dolo-
čajo veterinarjem pristojbine za ceplje-
nje živali, je nadalje dana možnost, da
se s skupno organizacijo cepljenja po
občinah zadrugah i. t. d. znižajo stroški,
za posamezno žival. Posebno razveselji-

vo je, da prispevajo k stroškom ceplje-
nja tudi nekatere samoupravne edinice.
Tako je vse hvale vredno postopanje
okrajnih zastopov v Ptuj in Konjicah,
ki ste si iz lastne inicijative določila ev.
plačati veterinarjem, ki cepijo v njho-
vem področju, še ostalih 60% stroškov za
cepivo.

Neizrabljene stanovanjske
prostore, prazne sobe, pri
like za zakonce brez otrok,
lokale, isče stanovanjska bor-
za „Marstan“. 2589

Hišna šivilja prevzame po naj-
novejšem kroju vsakovrstna
oblečila, tudi moške in uad-
niške kroje. Na-lov pove gošpa
Kamin ki, Nova ulica 4. Ma-
riber. 2557

Ušla je mlada psica belo-
rujavo lisasta. Najditeh se na-
proša isto oddati proti nagradi
pri K. Salomon, Aleksandrova
cesta 55/1. 2592

Isče se takoj ali v dobi 1 me-
seca prosto, enažno **malo**
stanovanje ali **sobo s šte-**
dilnikom in pritliklinami. Po-
nudba na upravo proti odsko-
dnini pod „Maribor“ do 3. d. e.
2575

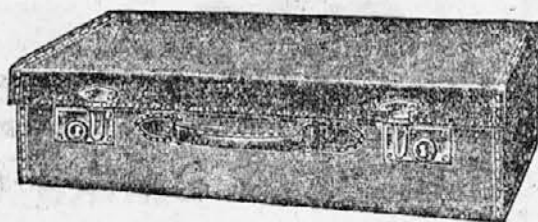
Slike za legitimacije Foto-
atelje Japelj, Aleksandrova
cesta 25, „Tigovski dom“
vhod na dvorišču. 2062

Podpirajte so-
kolski tisk!

Za tovarno vijakov Tezno
se išče

za takojšnji vstop sposoben in vesten mlajši
ključavničar 2586

kot strojni upravljač za stiskalnice (Kaltpressen).

Miklavževa darila

so najprimernejša le tista, katera se vsak dan rabi n. pr.
kovčeki in torbice za potovanje, različne damske, spise,
šolske in tržne torbice, listnice, tobačnice, denarnice za
drobiž kakor tudi gamaše in nahrbtniki.

V veliki izbiri in po zmernih cenah pri
IVAN KRAVOS, Aleksandrova c. 13.

Ne pozabi naročnine!

VELIKA KAVARNA

Danes četrtek Danes

elitni koncert
z umetniškimi točkami

5. SOBOTA 5.

Miklavževa akademija
s plesno reunijo

★ 2517

K L U B - B A R

velik

umetniški spored

FRANCI PEJORI

Herta René — Eva Jelin

Jeni Gregori

2 The Wagabondes

Vsem onim, ki so nam težili ob prebridki izgubi našega
nepozabnega

Rajko-ta

na ta ali oni način našo neizmerno bol, darovateljem kras-
nega cvetja ter vsem, ki so v tako mnogobrojnem številu po-
častili njega zadnjo pot, izrekajo svojo globokočutečo, srčno
zahvalo

rodbine Faninger. 2535

KRAVATE

kupite najceneje pri trrdki 1889
ANICA TRAUN, Maribor, Grajski trg 1.

Sir, rum, bonbone,
salame, konjak, čokolado,
sardine, liker, marmelad
kekse, brinjevec, kompote,

buteljčna vina,
pristine kranjske klobase

in drugo prvovrstno blago po zmernih cenah nudi

IVAN KRHLANKO

trgovina delikates in bufet
Aleksandrova cesta št. 31.

2594

Najmodernejši

PISEMSKI PAPIR

vedno novosti 1210
pri Zlati Brišnik, Slovenska ul. 10

„Kovina“, prva jugoslovanska metalurgična indus-
trija d. d. v Mariboru, javlja, da je velezaslužni član njenega
upravnega sveta, gospod

Dr. Josip Barle

kr. notar v Mariboru

danes nenadoma preminul.

Velezaslužnega moža ohranimo v trajnem spominu!

Maribor, dne 2. decembra 1925.

2584

Jadransko-Podunavska banka v Beogradu naznanja tužno vest, da je velezaslužni član cenzurnega odbora njene filijalke v Mariboru, gospod

Dr. Josip Barle

kr. notar v Mariboru

danes preminul.

Slava njegovemu spominu!

Maribor, dne 2. decembra 1925.

2585

Posebni parte se ne bodo izdali.

Neizmerne žalosti potrti naznanjamo vsem prijateljem in znancem pretužno vest, da nas je naš nad vse ljubljani soprog oziroma oče, brat, svak, tast, stari oče in stric, gospod

Dr. Josip Barle

kr. notar v Mariboru

v sredo, dne 2. decembra ob 1/8. uri po kratkem trpljenju, previden s tolažili sv. vere, v 59. letu svoje dobe za vedno zapustil.

Truplo predragega pokojnika se bo v petek, dne 4. decembra ob 15. uri v hiši žalosti, Cankarjeva ulica št. 10, svečano blagoslovilo, prepeljalo na mestno pokopališče v Pobrežju ter tam položilo v rodbinsko grobnico k večnemu počitku.

Sv. rekviem bo darovan dne 5. decembra ob 1/9. uri v frančiškanski župni cerkvi.

Maribor, dne 2. decembra 1925.

Mici Barle, roj. Schuller, soproga.

Dr. Slavko Barle, sin.

Karl Barle in Alojz Barle, brata.

Stefan Blažič, Alojz Jankovič, Hans Schuller,
Franc Schuller, svaki.

Mia Kobi, roj. Barle, hči.

Pavla Arnečič, roj. Barle, Ana Blažič, roj. Barle,
Angela Jankovič, roj. Barle, sestre.

Drago Kobi, zet.

Drago in Mario Kobi, vnuka.

Vsi ostali sorodniki.

2590